

DAFTAR PUSTAKA

Arsip dan Terbitan Resmi

ANRI. Banda No. 39.4. Algemeene der Residentie Banda Over der Jaren 1862.

ANRI. Banda No.39/5. Algemeen (Administratief) Verslag der Residentie Banda Over den Jaren 1862. Eerste Afdeeling Algemeen Bestuur.

ANRI. Ambon No. 1548. Kultuur Verslag der Residentie der Banda over het Jaar 1860

Algemeene Verslag der Residentie Banda over der Jaren 1853.

Algemeene Verslag der Residentie Banda over Jaren 1856..

Algemeene Verslag der Residentie Banda over Jare 1860.

Algemeene Verslag der Residentie Banda over Jaren 1862.

Algemeene Verslag der Residentie Banda over der Jaren 1863.

Algemeene Verslag der Residentie Banda over der Jaren 1868.

Ambon No. 1569 Besluit van Banda, 1862.

Banda 44/10. Van Deelhouders Specerijbanden te Banda 1872 – 1882.

Bijlage C. Koloniaal verslag van 1876 Nederl. (Oost-) Indie.: Bijlagen van Het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer de Staten-Generaal 1876 -1877, 1876.

Bijlage C. Koloniaal verslag van 1877 Nederl. (Oost-) Indie.: Bijlagen van Het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer de Staten-Generaal 1877 -1878, 1877.

Bijlage C. Koloniaal verslag van 1878 Nederl. (Oost-) Indie.: Bijlagen van Het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer de Staten-Generaal 1878 -1879, 1878.

- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1879. Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1879 – 1880.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1880. Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1880 – 1881.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1885, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1885 – 1886.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1886, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1886 – 1887.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1887, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1887 – 1888.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1888, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1888 – 1889.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1890, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1890 – 1891.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1891, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1891 – 1892.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1892, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1892 – 1893.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1894, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1894 – 1895.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1895, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1895 – 1896.

- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1897, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1897-1898.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1898, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1898 – 1899.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1899, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1899 – 1900.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1900, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1900 – 1901.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1906, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1906 – 1907.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1909, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1909 – 1910.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1910, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1910 – 1911.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1911, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1911 – 1912.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1912, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1912 – 1913.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1913, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1913-1914.
- Bijlage C. Koloniaal Verslag van 1920, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1920-1921.

Bijlage C. Verslag van bestuur en staat van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao van 1924, Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten General 1924-1925.

Kolonial Verslag dan Kultuur Verslag der Residentie Banda der Jaren 1857 – 1869.

Koloniaal Verslag van het beheer en den staat der Oost-Indische bezittingen over 1861, April 1864.

Koloniaal Verslag van het beheer en den staat der Oost-Indische bezittingen over 1863, Zitting 1863 -1864. (CXXII.),” April 1864.

Koloniaal Verslag van 1870, Zitting 1870 - 1871. 5. Geleidende Brief s Gravenhage, den 19den Sempember 1870.

Koloniaal Verslag van 1871 Zitting 1871 – 1872, Exh. 21 September 1871 No. 60 Geleidende Brief No. 1.” ’s Gravenhage, 1871.

Koloniaal Verslag van 1873, Zitting 1873 - 1874. 5. Geleidende Brief, Agustus 1873.

KoloniaalVerslag van 1874., Zitting 1874 - 1875. 5. Geleidende Juli 1874.

KoloniaalVerslag van 1875., Zitting 1875 - 1876. 5. Geleidende Brief, September 1875.

KoloniaalVerslag van 1876., Zitting 1876 - 1877. 5. Brief van den Minister, September 1876.

Koloniaalverslag van 1877. Nederlandsch (Oost-) Indie. Brief van Minister No. 1. ’ s Gravenhage, September 1877.

Koloniaal Verslag. Zitting 1869 — 1870. - 26. Exh. No. 57. Geleidende Brief No. 1. ’ S Gravenhage, September 1869.

Kultuur Verslag der Residen Banda over Jaren 1860.

Kultuur Verslag der Residentie Banda der Jaren 1857 – 1869.

Kultuur Verslag der Residentie Banda over Jaar 1865.

Kultuur Verslag der Assistent Residentie Banda Over Jaar 1868.

Kultuur Verslag der Residentie Banda Over Jaar 1865.,” 1864.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1849, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon, 1849.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1855, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon, 1855.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1859, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon, 1859.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1861, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon, 1861.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1862, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon, 1862.

Verslag Handelingen van de Tweede Kamer Zitting 11 den Maart, Bijblad van de Nederlansche Staats Courant, 1853.

Verslag van het beheer en den staat van Nederlandsch Indie over 1864, Tweede Zitting 1866— 1867. Verslag NO. 2, ' S Gravenhage, November 1866.

Verslag Beheer en Den Staat Der Nederlandsche Bezittingen en Kolonien Oost en Westindie en Ter Kust van Guinea 1862, Ingediend Door Den Minister van Kolonien, Utrecht: Kemink en Zoon,, 1862).

Verslag van het beheer en den staat van Nederlandsch Indie over 1876, Tweede Zitting 1876— 1877. Verslag NO. 1, ' S Gravenhage, September 1876

Koran Sejaman

De locomotief : Samarangsch handels- en advertentie-blad, Ac 1002.
No 246, Maandag 29-09-1902.

De Locomotief, Ao 1008: No. 10, Dinsdag-, 20 Januari 1903, Lliste
Jaargang.

De Locomotief, Maandag 5 October 1903. Ao. 1903. No. 231- dan
Nieuwe Rotterdamsche Courant, Donderdag 13 September
1928.

De Nieuwe Vorstenlanden, Indisch Nieuwe en advertentieblad
Zaterdag, 11 Augustus 1928 No. 180 Jaargang LXIX.

De Sumatra Post, *Nederlandsch-Indie: Banda*. Medan Maandag No.
127, 4 Juni 1898.

De Telegraaf Nederlandsch Oost-Indie. van Banda, No. 1551. 5e
Jaargang, Woensdag 31Maart 1897.

Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsche Indie, Dinsdag 18 juni
1935, Eerste Blad No. 137. 40e jaargang.

Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsche Indie, Zaterdag 1 juni
1935, Negen Bladen No. 124. 40e jaargang.

Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indie, 1907. No. 141.
Vrijdag 21 Juni 1907, 12e Jaargang.

Het Vaderland, Staat - En Letterkundig Nieusblad, *Bureel:
Parkstraat 25, 'sGravenhage* Een-en-yeertigste Jaargang No.
236 (2 September 1909): 3.

Buku dan Artikel

Andaya, Leonard Y, *The Worjd of Maluku Eastern Indonesia in the
Early Modern Period*, (Honolulu: University of Hawaii Press,
1993).

Banda, in het Verleden. in het Tegenwoordige in de Toekomst Meet Een Woord Over de Wenschelijkheid eener Reorganisatie der Molukken, 1870.

Barjiyah, Umi. *Tesis: Budak, Orang Buangan, Dan Perkenier Di Perkebunan Pala: Perbudakan Di Kepulauan Banda Tahun 1770 – 1860*, UGM, Yogyakarta, 2009.

____ dan Sri Margana, “Exiled and Convict: Workers and Working Sistem in the Nutmeg Economy in Banda 1850-1860”, *Paramita: Historical Studies Journal*, Vol. 32, No. 2 2022.

Beekman, A. A., E. Heldring, J. F. Niermeyer, dan G. P. Rouffaer En Joh. F. Snelleman, *Tijdschrift Van Het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap Gevestigd Te Amsterdam*, Tweede Serie, Leiden: Boekhandel En Drukkerij Voorheen E, J. Brill, 1908.

Beschrijving van alle Landen, Staten, en Rijken der Aarde Aardrijkundig Handboek Volgens de Jongste Toestanden, Zwolle: van Hoogstraten & Gorter, 1871.

Berg, Joop van den. *Het verloren volk: Een geschiedenis van de Banda-eilanden*. 's-Gravenhage: BZZTôH, 1995.

Bhowmik, Sharit K, “Ethnicity and Isolation: Marginalization of Tea Plantation Workers”, *Race/Ethnicity: Multidisciplinary Global Contexts*, Vol. 4, No. 2, *Reworking Race and Labor* (Winter 2011), pp. 235-253.

Bickmore, M.A, Albert S. *Travels in the East Indian Archipelago*. New York: D. Appleton and Company. 90, 92 & 94 Grand Street, 1869.

Boeijinga, Klaas Johannes *Arbeider Wetgeving In nederlandse Indie*, Verkrijging Van Den Graad Van Doctor In De Rechtsgeleerdheid Aan De Rijksuniversiteit Te Leiden.

Brand, M. J. van Den, *Slavenordonnantie en Koelieordonnantie Gevold door een Ontwerp – Arbeidswet*, Amsterdam Boekhandel: Pretoria Hovekel & Wormser, 1883.

Breman, Jan, *Menjinakkan Sang Kuli Politik Kolonial, Tuan Kebun, dan Kuli di Sumatera Timur pada Awal Abad Ke-20*, Jakarta : PT Pustaka Utama dan KITLV, 1997.

- Buddings, S.A. Dr, *Nederlands Oost Indie*, Rotterdam: M.Wijt & Zonen, 1860.
- Bussy, J.H de. *Guide Through Netherlands India, Compiled by Order of the the Koninklijke Paketvaart Maatschappij (Royal Packet Steam Navigation. Co.)*, Amsterdam, 1911.
- Crab, P. van der, *De Molluksche Eilanden; Reis van Z. E. Den Gouverneur-Generaal - Charles Ferdinand Pahud, door den Molukschen Archipel*, Batavia: Lange & Co, 1862.
- Cultura*, Orgaan Van Het Ned. Genootschap Voor Landbouwwetenschap, 33e Jaargang, 1921.
- Dassen, M, *De Nederlanders in de Molukken*, Utrecht: W. H. Van Heijningen, 1848.
- Doren, J.B.J van, *Boeroe en Manipa, Aanteekeningen Geschiedkundige Feiten*, Amsterdam: J. D. Sybrandi, 1859.
- Doren, J. B. J. Van, *De Moluksche Landwoogden van Het Jaar 1605 Tot 1848*, Amsterdam: J. D. S Y Bran Di, 1868.
- Elkin, Stanley M, *Slavery: a Problem in American Institutional and Intellectual Life* Chicago: The University of Chicago Press, 1976.
- Ellen, Roy. *On the edge of the Banda Zone: Past And Present in The Social Organization Of a Moluccan Trading Network*, Honolulu: University of Hawai'i Press, 2003.
- Erman, Erwiza, dkk, *Orang Rantai Dari Penjara Ke Penjara*, Sawahlunto: Pemerintah Daerah Sawahlunto, 2007.
- Evans, Barbara, "Cultural Context and Contractual Relations: The Madras Planters' Labour Law and the Rise of the Plantation Maistri, 1904-1927", Source: *Journal of the Royal Asiatic Society*, Third Series, Vol. 7, No. 1 (Apr., 1997), pp.73-92.
- Eysinga, P.P Roorda van, *Indie Ter Bevordering der Kenis van Nederlands Oostersche Bezittingen*, Breda: Ter Boekdrukkerij van De Gebroeders NYS, 1843.
- Filler, Louis, *Crusade Against Slavery, Friends, Foes, and Reforms 1821 - 1860*, Michigan: Reference Publications Inc., 1986

- Franklin, John Hope dan Alfred A. Moss, Jr. *From Slavery to Freedom; A History of Negro Americans*, New York: McGraw-Hill. Inc., 1988.
- Furnifal, J.S, *Hindia Belanda Studi Tentang Ekonomi Majemuk*, Jakarta: Freedom Institute, 2009.
- Gordon, Alec, "Contract Labour in Rubber Plantations: Impact of Smallholders in Kolonial South-East Asia", *Economic and Political Weekly*, Vol. 36, No. 10 Mar. 10-16, 2001, pp. 847-849+851-860.
- Greenfield, Sidney M. "Slavery and the Plantation in the New World: The Development and Diffusion of a Social Form", *Journal of Inter-American Studies*, Vol. 11, No. 1 (Jan., 1969), pp. 44-57.
- Handleiding tot de Aardijkskunde van Nederlands Oostindische Bezittingen*. Te Leiden, Deventer Groningen, by Du Mortier en Zoon, Du Lange en J Oomkens, 1843.
- Hanna, Willard A, *Indonesian Banda Colonialism and Its Aftermath in the Nutmeg Islands*, Maluku: Yayasan Warisan dan Budaya Banda Naira, 1991.
- Harries, Patrick, "Slavery, Social Incorporation and Surplus Extraction; The Nature of Free and Unfree Labour in South-East Africa", *The Journal of African History*, Vol. 22, No. 3, 1981, pp. 309-330.
- Hermans, A.H.W.M, *De Notemuskaatcultuur in Nederlandsch Indie, Sedert de Opheffing van het Monopolie*, Universiteit van Amsterdam: Academisch Proefschrift, 1925.
- Hoevell, W.R, Baron van, *Tijdschrift voor Nederlandsch Indie*. Nieuwe Series. Vijfde Jaargaang, Tweede Deel, Leiden: Te Zalt - Bomm.
- Groneman, I Dr. *In de Molukken. Reis Met de Booten der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij*, Amsterdam: van Holkema & Warendorf.
- Ingleson, John, *Tangan Kaki Terikat, Dinamika Buruh, Sarekat Kerja dan Perkotaan Masa Kolonial*, Jakarta: Komunitas Bambu, 2004.

- Janse, Dr. J, M. *Mededeelingen Uit 'S Lands Plantetuin XXVIXI. De Nootmuskaat-Cultuur in de Minahasa en op de Banda -Eilanden*, Batavia: 's Gravenhage G.Kolff & Co., 1898.
- Kartodirdjo, Sartono dan Djoko Suryo, *Sejarah Perkebunan Indonesia*, Yogyakarta: Adytia Media, 1991.
- Knight, Roger And Arthur Van Schaik. "State and Capital in Late Kolonial Indonesia: The Sugar Industri, Braakhuur, and the Kolonial Bureaucracy in North Central Java", *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, Vol. 157, No. 4, 2001, pp. 831-859. Published by: Brill.
- Koert, Johan Adam, *Proefschrift: Winstverdeeling Bij Nederlandsche Naamlooze Vennootschappen*, Wageningen: H. Veenman & Zonen, 1934.
- Lange, J. de, dan J. Oomkens. *Handleiding tot de Aardrijkskunde van Nederlands Oostindische Bezittingen Uitgegeven Door de Maatschappij: Tot Nut van Talgemeen*. Te Leyden, Deventer en Groningen Bij 1), nu Mortieij En Zoon, 1843.
- Lans, P.C, *Rosengain Een der Eilanden van de Banda Groep Een Goudmijn in de Toekomst. Plan in Ontginning en Ontwikkeling van dat Eiland*, Rotterdam: Nijgh& Van Ditmar, 1872.
- Leur, L.C van, *Perdagangan & Masyarakat Indonesia. Esai-Esai tentang Sejarah Sosial dan Ekonomi Asia*, Yogyakarta: Ombak, 2015.
- Leirissa, R.Z, "Maluku Tengah dalam Abad Ke-19 : Studi Pendahuluan", dalam *Prisma* No. 8 Agustus 1980, Tahun IX.
- Linden, Herman Otto van der, *Banda en Zijne Bewoners*. TE Te Dordrecht, Bij Blusse en van Braam, 1873.
- Lith, Mr. P. A. Van Der, *Nederlandsch Oost-Indie. Beschreven En Afgebeeld Door Het Nederlandsche Volk*, Doesborgh: J. C. Van Schenk Brill, 1875.
- Martínez, Julia, "The End of Indenture? Asian workers in the Australian Pearling Industri, 1901-1972" in *International Labor and Working-Class History*, No. 67, Class and the Politics of Identity, Spring, 2005, pp. 125-147.

- Marx, Karl, *Wage-Labour and Capital, & Value, Price, and Profit*, New York: International Publishers, 1976.
- Niel, Robert van, *Sistem Tanam Paksa di Jawa*, Jakarta: Pustaka LP3ES Indonesia, 2003.
- Nijhoff, Martinus, *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indie*, Leiden: Gravenhage en E.J. Brill, 1894.
- Olivier, Jr., J, *Reizen in der Molukschen Archipel naar Makassar Enz, in Een Gevolg van den Gouverneur-General van Nederland's Indie*, Amsterdam: G. J. A. Beijebnck, 1834.
- Padmo, Soegijanto, dkk, *Jawa Abad XX Perkebunan dan Dinamika Pedesaan*, Yogyakarta: Jurusan Sejarah Fakultas Ilmu Budaya Universitas Gadjah Mada, 2005.
- Paulus, Mr. Dr. J. *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indie Tweede Druk, Met medewerking van Verschillende Geleerden Ambtenaren en Officieren*, Leiden: s'Gravenhage Leiden Martinüs Nijhoff N.V. V/H. E. J . Bril, 1912.
- Periodiek Publicatie van Departement van Binnenlandsch Bestuur Uitgegeven lijst van landbouwondernemingen in Nederlandsch-Indië*, jaargang 1914.
- Pijnapel Gz, Dr, *Atlas van Denederlandsche Bezittingen in Oost-Indie, van de Nederlandsche Bezittingen in Oost-Indiem*, Amsterdam: P. N. van Kampen, 1872.
- Puwanto, Bambang, "From Dusun to the Market, Native Rubber Cultivation in Southern Sumatra, 1890-1940", *Dissertation*. University of London, 1992.
- Reckord, Mary, "The Kolonial Office and the Abolition of Slavery", in *The Historical Journal*, Vol. 14, No. 4 (Dec., 1971), pp. 723-734.
- Reid, Anthony, *Asia Tenggara dalam Kurun Niaga 1450 - 1680 Jilid II Jaringan Perdagangan Global Asia Tenggara*, Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia, 2011.
- Rismunandar, *Budidaya dan Tataniaga Pala*, (Jakarta: PT Penebar Swadaya, Cetakan Kedua, 1990

- Said, Muhammad, *Koelie Kontrak Tempo Doeloe: Diantara Derita dan Kemarahannya*, Medan: Waspada, 1977.
- Soest, H. Van, *Geschiedenis Kültuukstelsel*, Eerste Deel, Rotterdam: H. Nijgh, 1869.
- Stipriaan, Alex van, "The Suriname Rat Race: Labour And Technology On Sugar Plantations", 1750-1900," *Nieuwe West-Indische Gids / New West Indian Guide*, Vol. 63, No. 1/2, 1989, pp.94-117.
- Stinchcombe, Arthur L., *Sugar Island Slavery in The Age of Enlightenment: The Political Economy Of The Caribbean World*, New Jersey: Princeton University Press, 1995.
- Stoler. Ann Laura. *Kapitalisme dan Konfrontasi di Sabuk Perkebunan Sumatera 1870-1979*, Yogyakarta : Karsa, 2005.
- S. Bickmore, M. A, *Travels in the East Indian Archipelago*, New York: D. Appleton and Company 90, 92 & 94 Grand Street, 1869.
- Tagliacozzo, Eric and Wen-Chin Chang, eds. *Chinese Circulations, Capital, Commodities, and Networks in Southeast Asia*, Durham and London: Duke University Press, 2011.
- van der Crab. P, *De Moluksche Eilanden Reis van Z.E den Gouverneur- generaal Charles ferdinand Pahud door in Moluksche Archipel*, Batavia: Lange & Co, 1862.
- van der Jagt, M.B, *Mollukkenreis* 10 September - 3 November 1923.
- Villiers, John. "Trade and Society in the Banda Islands in the Sixteenth Century," *Modern Asian Studies* 15, no. 4 (Juli 1981): p723-750.
- Washbrook. Sarah, "Enganche and Exports in Chiapas, Mexico: A Comparison of Plantation Labour in the Districts of Soconusco and Palenque, 1876-1911", *Journal of Latin American Studies*, Vol. 39, No. 4. Nov., 2007, pp. 797-825. Published by: Cambridge University Press.
- Wie, Thee Kian, *Plantation Agriculture and Export Growth an Economic History of East Sumatera, 1863 - 1942*, Jakarta: National Institute of Economic and Social Research, LEKNAS-LIPI, 1877.

Wijnmalen, Dr. T. G. L, *Rosengain en de Banda Eilanden*, Den Haag: September 1872.

Willem, *Regeling van de Afshaffing der Slavernij In Nederlandsche Oost - Indie*, 's Gravenhage, 1858.

Winn, Phillip, "Slavery and cultural creativity in the Banda Islands", *Journal of Southeast Asian Studies*, Vol. 41, No. 3 (October 2010), pp. 365-389

Wolf, Eric, *Europe and People Without History*, Caloifornia:University of California Press. Ltd, 2010.